

Notulen Raadsvergadering Gemeenteraad Almelo

Datum: 5 november 2019
Aanvang: 19.30 uur
Locatie: Raadzaal

Voorzitter: de heer A.J. Gerritsen, burgemeester.

Griffier: mevrouw C.M. Steenbergen.

Aanwezige leden: de heer F. Akse, mevrouw Y. Bijenhof, de heren H. Buitenweg, U. Çete, mevrouw M.J.C. van Doorn, de heer A. Ekizkuyu, mevrouw H.J. Geerdink, de heren R.H. Gelici, mevrouw E. van den Ham-Jaarsma, de heren J.J.H. Hammink, M.V.F.M. Hubers, A.G.P. Hümmels, J.L.R. Kampman, W. Loupatty, M. Makkinga, E.J. van Marle, mevrouw Q.D.D.M. Munnich (later), de heren H.G. de Olde, mevrouw P. Pol, mevrouw I.A.M. ten Seldam, de heren G.W.L. Stork, T.S.M. Stöteler, W.B. Teeuw, H. Teunis, A.J.J.M. Trienen, J. Tijhof, A. de Vries, J.B.W. Wiertz, mevrouw D.C. Wind en de heer M. Zielman.

Afwezige leden: mevrouw J.T. Buikema-Albers, F.J. Gerritsen, J. Pauwels, mevrouw M.I. van Saane en de heer W.H.H.L. Weinreder.

Aanwezige wethouders: de heren A.L. Langius, A. Maathuis, E.J.F.M. van Mierlo en J.M. van Rees.

1. Opening en mededelingen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik open de raadsvergadering van Almelo. Ik geef mevrouw Van Doorn de gelegenheid om de vergadering te openen.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Dames en heren! Het is deze week de week tegen de ondermijning. Dat betekent in mijn ogen meteen ook de week voor integriteit. Ondermijning ligt altijd op de loer. Het is niet altijd even duidelijk dat wij gemanipuleerd of beïnvloed worden. Vaak is het al te laat als wij het ons realiseren. Niet aflatende aandacht hiervoor is meer dan gewenst.

Pieter Tops en Jan Tromp hebben hierover het boek "De achterkant van Nederland" geschreven.

Drie aspecten van ondermijning zijn: 1. De georganiseerde criminaliteit. 2. Een weerbare samenleving. 3. Zorgen voor een weerbaar en integer bestuur.

Een aantal aandachtspunten - zeker voor uitbreiding vatbaar - om tot een weerbaar en integer bestuur te komen, zijn de volgende:

- Zorg dat de gemeenteraad ondermijning als prioriteit benoemt.
- Laat medewerkers en raadsleden regelmatig spreken over integriteit en, breder nog, over diverse ondermijningsaspecten.
- Hou de gemeenteraad op hoofdlijnen op de hoogte van het veiligheidsbeleid van de gemeente.

Het is geen eenzame verantwoordelijkheid van de burgemeester, maar een gezamenlijke.

Zelfs rond het begin van onze jaartelling was er al de uitspraak "de veiligheid van een stad hangt af van haar bewoners". Toen ook al samen, dus.

Toen wij hierover met de burgemeester spraken, heeft hij toegezegd het boek "De achterkant van Nederland" van Pieter Tops en Jan Tromp aan te bieden.

De VOORZITTER: Dames en heren! Dank u wel. Dit was zeer het beluisteren waard. Het boekje is zeer lezenswaardig. Een dezer weken zal dit boekje de raad bereiken. Dat boekje is de moeite van het doornemen waard. Het is een heel erg aangelegen thema. Als democratisch instituut draagt de raad de verantwoordelijkheid om de integriteit te bevorderen en om ondermijning tegen te gaan.

Ik dank mevrouw Van Doorn voor haar bijdrage.

Mevrouw Buikema, mevrouw Van Saane en de heren Çete, Gerritsen, Pauwels en Weinreder zijn afwezig. Mevrouw Munnich komt wat later. Dat betekent dat als mevrouw Munnich ter vergadering is gekomen, 30 raadsleden aanwezig zijn om besluiten te nemen.

Er zijn geen moties vreemd aan de agenda ingediend en er zijn ook geen vragen voor het vragenuur ingekomen.

2. Vaststellen agenda.

De heer HAMMINK (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Ik heb een opmerking van orde. Onze fractie heeft gisteravond gesproken over het feit dat dit de eerste keer is dat de raad in de week waarin de begroting wordt behandeld ook op dinsdagavond vergadert. Wij vinden dat eerlijk gezegd een beetje veel van het goede. Wij vragen ons af of dit in de toekomst kan worden vermeden.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik ben het met de heer Hammink eens. Ik wil echter niet dat wij tijdens de begrotingsbehandeling het eerste uur bezig zijn met een normale raadsvergadering. Volgens mij was dat vorig jaar het geval, of anders het jaar daarvoor. Wij hebben toen ongelooflijk veel kritiek geuit op het feit dat wij pas om 11.00 uur of 12.00 uur konden beginnen met de algemene beschouwingen. Hierop moet even worden gelet. Ik ben het eens met de heer Hammink, maar wij willen niet dat voorafgaand aan de begrotingsbehandeling een reguliere raadsvergadering plaatsvindt.

De VOORZITTER: Dames en heren! Dit is het gevolg van een keuze die het presidium heeft gemaakt om de begrotingsvergadering niet te belasten. Ik heb van de griffie begrepen dat dit de komende jaren - in elk geval volgend jaar - niet meer voor kan komen. Ik vraag de raad deze week om enige elasticiteit. Ik geef toe dat het, zeker voor raadsleden, een drukke week is. Raadsleden moeten er in het dagelijks leven nog van alles bij doen om de behandeling van de begroting voor te bereiden. Ik betuig de raad daarvoor mijn respect. Wij kunnen het nu echter niet anders regelen dan vandaag is gedaan.

De agenda wordt hierna zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

De VOORZITTER: Dames en heren! De heer Zielman heeft te kennen gegeven het fractievoorzitterschap van de CDA-fractie neer te leggen in verband met zijn werkzaamheden buiten de politiek. Ik begrijp dat vooralsnog wordt voorzien in een interimvoorzitterschap door mevrouw Ten Seldam. Ik zeg de heer Zielman hartelijk dank voor de bijdrage die hij als fractievoorzitter heeft geleverd. Dat is een meer intensieve klus dan het regulier raadslidmaatschap. Dat heeft de heer Zielman zelf ook gezegd. Ik ben blij dat de heer Zielman in ons midden blijft. Dat zeg ik op persoonlijke titel, maar ik neem aan dat dit namens alle collega's is. Ik zeg de heer Zielman nogmaals dank voor zijn bijdrage als fractievoorzitter.

(Applaus.)

3. Ingekomen stukken.

Ingekomen raadsbrieven vanuit B&W (R 1905668).

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Eigenlijk wilde ik alles in één keer doen, maar de voorzitter stelt nu alleen de raadsbrieven aan de orde. Daarbij is er één waarover wij van alles horen. Dat gaat over partijen die willen inspreken, maar die dat blijkbaar niet goed geregeld hebben en nu op een ander moment willen inspreken. Ik wil deze mogelijkheid niet onbenut voorbij laten gaan. Ik hoop dat dit punt meer aandacht krijgt, ook al valt de uitvoering onder de verantwoordelijkheid van het college. Als ik mij niet vergis, is er bij de verlenging van de contracten met betrekking tot de huishoudelijke steun sprake van signalen van gedupeerden. Wij moeten bekijken of wij daarmee wat meer kunnen doen. Volgens mij wordt daarover op 12 november a.s. ingesproken.

De VOORZITTER: Dames en heren! Dat zou al een podium zijn. Uiteraard kan donderdag a.s., als de algemene beschouwingen aan de orde zijn, dit thema daarbij worden betrokken. De raad heeft ook het reguliere instrumentarium om hierover vragen te stellen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Ik begrijp de woorden van de heer Hümmels heel goed. Hij vult aan wat het instrumentarium is, maar tot het instrumentarium van de schrijver van het e-mailbericht behoort ook de mogelijkheid van het openen van een bezwaarprocedure. Dit is niet kritisch bedoeld, maar wel waarschuwend. Wij moeten ons goed bewust zijn van onze rol hierbij. Ik begrijp dat iemand die hopeloos is, iedereen aanspreekt. Echter, rolvastheid hierbij is in het belang van degenen die ons aanspreken.

De VOORZITTER: Dank voor deze aanvulling. De heer Hümmels wil daarop nog reageren.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik begrijp de opmerking van mevrouw Ten Seldam dat als iemand hopeloos is, hij of zij mensen aanspreekt. Misschien ben ik daarvoor extra gevoelig. Ik help liever hopelozen dan beter gesitueerden.

De VOORZITTER: Dank u wel. Bij de behandeling van de ingekomen stukken hoor ik liever geen politieke uitspraken.

Ingekomen stukken aan de gemeenteraad (R 1905669).

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik zal ze niet allemaal noemen, maar ik vind het niet leuk om deze stukken onopgemerkt voorbij te laten gaan. Er zijn tien dingen die mogelijk donderdag a.s. wat extra aandacht krijgen. Ik hoop dat die niet zomaar door het college worden afgedaan, want sommige dingen krijgen een vervolg.

In het algemeen zijn de ingekomen stukken aan het college ter afdoening. Dat is volgens mij de standaardprocedure.

(Mevrouw Munnich komt, te 19.45 uur, ter vergadering.)

De VOORZITTER: Dames en heren! Sommige brieven laat men afdoen door de griffier, andere door het college en weer andere worden door de raad zelf of door een commissie behandeld. Dat luistert in het algemeen nauw. Het klopt echter dat de meeste brieven ter afhandeling bij het college terechtkomen. Wij allemaal horen donderdag a.s. graag wat de bijdrage van de raad inzake de brieven is.

Ik zie dat mevrouw Munnich ter vergadering is gekomen. Ik heet haar van harte welkom.

4. Vaststellen notulen.

Notulen 17 september 2019 (R 1905691).

Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

5. Vragenhalfuur (R 1905684).

Er zijn geen vragen ingekomen.

6. Najaarsrapportage 2019 (R 1905642).

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Wat wij vandaag doen, hoeft donderdag a.s. niet meer aan de orde te komen. Ik heb mij voorgenomen om vanavond toch te spreken.

Op 1 november 2018 hebben wij de begroting 2019 behandeld. Door de D66-fractie en enkele partners in crime werd toen een motie over diversiteit ingediend. Deze motie werd gesteund door het voltallige linkse blok, alsmede de heer Çete. De motie verzocht ten eerste het college de diversiteit te bevorderen van de gemeentelijke organisatie en ten tweede het ondertekenen van de Charter Diversiteit. Het tweede punt is redelijk specifiek, maar het eerste punt roept met betrekking tot de uitvoering en de doelstelling vragen op. Op de vraag wat diversiteit is, kwam geen echt antwoord. Deze vraag staat nog steeds open. Wij hebben daarover één keer iets gehoord, namelijk in april jl., toen schriftelijke vragen van de PvdA-fractie aan de orde waren. Mijn vraag is: welke diversiteit wordt nagestreefd?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Als opwarmertje voor de discussie van komende donderdag vraag ik de heer Stöteler wat hij zelf onder diversiteit verstaat. Als dat duidelijk is, kan een discussie worden voorkomen. Het college kan dan zeggen of de heer Stöteler gelijk heeft of niet. Wat verstaat u onder diversiteit, mijnheer Stöteler?

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik kom op deze vraag dadelijk terug.

Ik vraag mij af welke diversiteit wordt nagestreefd. Veel meer dan een monoculturele diversiteit, diversiteit enkel van geslacht, lijkt er niet te worden nagestreefd, want in het overzicht dat wij in april jl. te zien kregen, stond alleen een overzicht van de man/vrouw-verhouding in het gemeentelijke apparaat en in de managementlagen. Blank of zwart? Zelfs als de mensen voor ons zouden staan, durven wij dat niet te vragen. Het gaat dus enkel en alleen nog om het geslacht.

Het college dacht er misschien vanaf te zijn met die opgave van april jl., maar wat de PVV-fractie betreft, is het college er nog niet vanaf. Heeft het college gedacht aan diversiteit van ideeën en opvattingen? Gebleken is dat bestuurlijk Nederland daar niet op zit te wachten. De burgemeester van Arnhem zegt dat volgens hem bij de politie geen plaats voor PVV'ers is. Bij de VPRO mag een rechter vertellen dat als iemand rechter wil worden, het zijn van PVV'er daartoe een contra-indicatie is. En wij weten dat over een PVV'er van het eerste uur, Harm Beertema, in 2012 door de JOVD in Rotterdam is gezegd dat zijn baan bij de PVV de laatste baan was die hij ooit zou krijgen. Veel verder dan dat zijn wij anno 2020 niet gekomen.

Betekent diversiteit bij de gemeentelijke organisatie ook diversiteit van ideeën? Zullen die worden geïnventariseerd en gemeten? Zal gevraagd worden op welke partij men stemt en of men liever pizza eet dan patat, of andersom? Wat verstaat men onder diversiteit? Wanneer krijgen wij daarover meer te horen?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik wilde een grappig en licht debat met de heer Stöteler voeren, maar elk jaar in juni en november komt er een andere mijnheer Stöteler tevoorschijn.

Ik stel de heer Stöteler, met zijn ervaring en kundigheid, de volgende vraag. Stel dat u een collega zou aannemen, mag u dan volgens onze Grondwet en andere wetten vragen op welke partij hij of zij stemt?

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! U mag alles vragen, mijnheer Çete.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Nee, ik vraag iets anders. Mag u een persoon die bij u solliciteert, vragen op welke partij hij of zij stemt? Mag men op basis van de partij waarop men stemt mensen verwerpen? Mag dat volgens de Grondwet en andere wetgeving?

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! De heer Çete stelt twee vragen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Nee.

De heer STÖTELER (PVV): De heer Çete stelt twee vragen. De eerste vraag is: mag ik vragen op welke partij iemand stemt? De tweede vraag is: mag ik iemand afwijzen op basis van de partij waarop hij of zij stemt. Dat zijn twee verschillende dingen. Natuurlijk mag ik vragen op welke partij iemand stemt. Artikel 1 van de Grondwet is er duidelijk over dat in gelijke gevallen een gelijke behandeling op haar plaats is.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Stel dat een sollicitant zegt op die vraag niet te willen antwoorden? Wat doet u dan?

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Dan wil de sollicitant daar niet op antwoorden.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Dan is er geen antwoord nodig op de tweede vraag van de heer Stöteler. Is hij dat met mij eens? Want als een sollicitant niet wil zeggen op welke politieke partij hij of zij stemt, kunnen wij niet weten of hij of zij op de PVV stemt en dan kunnen wij daarmee geen rekening houden.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik zei net dat men daarnaar mag vragen. Ik mag iemand die bij mij op bezoek komt, vragen op welke partij hij of zij stemt. Of ik met het antwoord iets doe, is aan mij. Of ik ermee de Grondwet overtreed, is niet aan mij om te beoordelen. In gelijke gevallen worden mensen gelijk behandeld. Dat is conform artikel 1 van de Grondwet.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Als iemand voor de PVV in de gemeente Wierden raadslid is en bij ons solliciteert, maar niet wordt aangenomen alleen omdat hij of zij lid is van de PVV, is er sprake van een andere situatie. De heer Stöteler probeert echter dit heel globaal neer te zetten om dit punt via een idee over diversiteit naar zich toe te trekken. Ik denk niet dat dit voor ons van toegevoegde waarde is. Ik denk niet dat er honderden raadsleden van de PVV zijn die bij de gemeente Almelo komen solliciteren. Ik wil het hierbij laten, omdat wij anders donderdag a.s. geen stof meer hebben.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! De laatst gestelde vraag van de heer Çete is interessant. Ik trek het idee echter niet naar mij toe, juist niet. Ik wil het idee juist breder trekken dan alleen het geslacht. Waarom zou ik niet naar iemands voorkeur mogen vragen in het geval van voedsel, maar wel of hij of zij zich man of vrouw voelt? Dat is tegenwoordig kennelijk wél gepast.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Net als de heer Stöteler heb ook ik nagedacht over de vraag wat dit voor mijn toekomst betekent. Als ex-PVV'er - of rechts denkende - heb ik ondervonden dat er van dit klimaat in Almelo geen sprake is. Een tijdje geleden schijnt één op de vier mensen op de PVV te hebben gestemd.

De heer Stöteler refereert aan de situatie in 2012, maar intussen is het al 2019 geworden. Ik heb de indruk dat het klimaat inmiddels een stuk rechtser is geworden. Deelt de heer Stöteler die mening?

De heer STÖTELER (PVV): Nee.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Zijn er in Almelo niet veel mensen die op de PVV stemmen?

De heer STÖTELER (PVV): Zeker zijn er PVV-stemmers.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Waar maakt de heer Stöteler zich dan druk om?

De heer STÖTELER (PVV): Precies om wat ik net heb gezegd. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dames en heren! Als portefeuillehouder kan ik hierop als volgt reageren.

Er zijn vragen gesteld over het door de gemeente ondertekenen van het Charter Diversiteit. Daarover is in de gemeenteraad een motie ingediend. In april jl. zijn daarover door de fracties van D66 en PvdA vragen gesteld. Wij hebben toen de raad laten weten dat wij nog niet zover zijn om de charter te ondertekenen, omdat wij nog werken aan een inclusiebeleid. Voor zover ik nu kan overzien, is dat nog niet af. Dat had al eerder moeten worden opgeleverd. Er zijn binnen het team mutaties geweest, maar wij denken niet aan de doelgroepen die de heer Stöteler signaleert. Inzake inclusiebeleid en diversiteitsbeleid denken wij meer aan de in het algemene maatschappelijke verkeer opvallende doelgroep, zoals een onderscheid naar geslacht, herkomst en maatschappelijke positie. Wij zullen mensen niet vragen wat zij stemmen, wat zij 's avonds op hun bordje hebben liggen of wat hun persoonlijke voorkeuren zijn.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Even een punt van orde. Ik vind het heel mooi hoe de vergadering vanavond loopt. Dat waardeer ik ten zeerste. Dat geeft mij de ruimte om soepel met de regels om te gaan. Ik krijg echter een beetje het gevoel dat u in de eerste termijn als portefeuillehouder reageert. U bent zelf vaak een pietje-precies. Ik zou dan zeggen: spreekt u vanaf het spreekgestoelte.

De VOORZITTER: Ja, maar ik combineer dit nu even, gezien het feit dat wij over één enkel onderwerp spreken. U weet dat dit onze praktijk is.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik heb er niet veel moeite mee, maar het punt dat u nu noemt, is precies mijn punt. U spreekt over afkomst: Moluks, Surinaams, Marokkaans, Turks en dergelijke. Daarin mag men wél onderscheid maken. Men mag in dit gemeentehuis zeggen een quotum van 100 Marokkanen of 20 Turken te willen, maar ideeën worden niet bekeken. Dat mag niet, omdat het niet binnen de Grondwet past. Dat is mijn punt.

De VOORZITTER: Ik begrijp dat de heer Stöteler deze interventie pleegt. Het gaat er ons niet om dat dit wel of niet mag. Het gemeentebestuur heeft echter bij het inclusie- en diversiteitsbeleid - het is daar niet alleen in - een afspiegeling te maken van de samenleving. Als wij die gedachtegang volgen, zouden wij elke vier jaar aan de hand van de verkiezingsuitslag de samenstelling van onze organisatie moeten veranderen. Dat is vanzelfsprekend ondoenlijk. Wij gaan ervan uit dat alle medewerkers van de gemeente keurig, zonder aanzien des persoons, hun werk doen. Sterker nog, op dat vraagstuk op het gebied van integriteit worden zij beoordeeld en aangenomen. Het wordt ook met hen besproken. Ik kan mij echter wél voorstellen - dat is waar de discussie bij de motie over ging - dat de gemiddelde Almeloër zich graag wil herkennen in de organisatie die voor hem of haar aan de slag is. Wij zijn zover nog niet. Over het inclusiebeleid wil ik graag met de raad spreken. Ik stel voor om daarover met mij als portefeuillehouder te spreken. Dan komt ook de heer Hümmels meer tot zijn recht, want dan zit ik op een andere stoel. Dan kunnen wij daarover vrijelijk spreken.

De heer TRIENEN (CDA): Voorzitter! Voor ons ligt de eerste najaarsrapportage over het boekjaar 2019, een tweede tussenverslag over de financiële stand van zaken van de programmabegroting 2019. In overleg met de commissie Planning & Control is besloten om een voorjaars-, najaars- en slotrapportage op te stellen. Wij vinden dat deze eerste najaarsrapportage een duidelijke weergave is van het huisboekje van onze gemeente. Op begrijpelijke wijze wordt aangegeven welke posten in de plus en welke posten in de min hebben bijgedragen tot een verwacht tekort van € 3,7 miljoen per ultimo 31 december 2019. Ik moet daarbij wél toegeven dat ik deze rapportage met de bril van een boekhouder heb bekeken.

De nadelige effecten van de septembercirculaire voor het jaar 2019 en het te verwachten exploitatieverlies bij de grondexploitaties worden daarbij pas in de slotrapportage betrokken. Verbeteringen van de tekst zijn natuurlijk altijd welkom. Ik noem dan in het bijzonder de volgende rapportage in het rapport, die ik ook in de vergadering van de commissie Planning & Control als voorbeeld heb gegeven: "De najaarsrapportage leidt tot een bijstelling van het begrotingssaldo van € 3,4 miljoen voordelig."

Dit schept verwarring en is voor verbetering vatbaar. Die verbetering is in de vergadering toegezegd.

Wij nemen kennis van het rapport. Wij hebben begrepen dat wij, alvorens met de begrotingsbehandeling 2020 te beginnen, eerst deze najaarsrapportage formeel moeten

goedkeuren. Daarom zal de CDA-fractie goedkeuring verlenen aan deze eerste najaarsrapportage.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik constateer dat dit betoog wethouder Langius geen aanleiding geeft om te reageren.

Wij nemen kennis van de aanmoedigingen die wij hebben gekregen.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene (30) stemmen is aangenomen.

7. Vaststelling grondexploitaties (R 1905688).

Dit voorstel wordt zonder stemming aangenomen.

8. Benoeming accountantsfunctie 2020-2022 (R 1905661).

Dit voorstel wordt zonder stemming aangenomen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik maak een punt van orde. Dit is de eerste keer in tien jaar tijd dat wij in 26 minuten een raadsvergadering voltooien.

De VOORZITTER: Dames en heren! De pers schrijft mee. Er wordt blijkbaar geschiedenis geschreven.

Sluiting.

De VOORZITTER sluit, te 20.01 uur, de vergadering.

Gewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo in zijn vergadering van 17 december 2019,

De griffier,

drs. C.M. Steenbergen

De voorzitter,

A.J. Gerritsen